

Friskoler og private grundskoler

Fordringstype: KOSTFRI

Kost og logi på friskoler

Opdateret den 27. august 2026

Indholdsfortegnelse

1	ÆNDRINGSLOG	1
2	FORDRINGSTYPEN	2
2.1	BESKRIVELSE AF FORDRINGSTYPEN	2
2.2	KLASSIFICERING	2
2.3	TILKNYTTED E UNDERFORDRINGSTYPER.....	2
2.4	AFGRÆNSNING AF FORDRINGSTYPEN	2
3	KORREKT UDFYLDELSE AF STAMDATAFELTER	2
4	REGLER I INDGANGSFILTERET I NYMF	5
5	FORÆLDELSESREGLER	6
6	DET RETLIGE GRUNDLAG	7
6.1	FRISKOLELOVEN	7
6.2	TILSKUDSBEKENDTGØRELSEN	8

1 ÆNDRINGSLOG

Løbende ændringer vil fremgå af nedenstående tabel.

Beskrivelse af ændring	Dato for ændring
Opdateret materialeformat Det tidligere orienteringsmateriale er nu opdelt per fordringstype, hvor fokus har været at præcisere fordringstyper og øge brugervenligheden. Det nye format påvirker ikke indholdet, og har derfor ikke indflydelse på jeres praksis for overdragelse af fordringer.	27.08.26
Ændring af indholdsbeskrivelsen for stamdatafeltet "Bobehandling": <i>Feltet skal fremover kun udfyldes med "Nej".</i>	11.10.24
Præcisering af indholdsbeskrivelsen for stamdata-feltet "Beskrivelse": <i>Stamdatafeltet "Beskrivelse" er præciseret for at understøtte gældende GDPR-krav.</i>	01.11.21

2 FORDRINGSTYPEN

2.1 Beskrivelse af fordringstypen

Fordringstypen omfatter fordringer vedrørende betaling for ophold på kostafdeling.

2.2 Klassificering

Hovedfordringstypen KOSTFRI klassificeres som en offentligretlig fordringstype, med lønindeholdelses- og udpantningsret.

2.3 Tilknyttede underfordringstyper

- [Procesrenter under opkrævning - PROCREN](#)

2.4 Afgrænsning af fordringstypen

Fordringstypen omfatter **ikke** følgende (ikke udtømmende):

- Diverse erstatningskrav, f.eks. i forbindelse med manglende vedligehold/rengøring, skader/hærværk mv.
- Renter, som måtte blive pålagt fordringen
- Gebyrer, som måtte blive pålagt fordringen <https://gaeldst.dk/fordringshaver/individuelle-aftaler/rente-tidligere-paaloebet-under-inddrivelse-reindgi>

3 KORREKT UDFYLDELSE AF STAMDATAFELTER

Stamdatafelt	Korrekt udfyldelse for KOSTFRI
Hæfter 1	Feltet anvendes til indberetning af information om skyldner. Entydig identifikation kan ske ved CPR-nr. eller AKR-nr. for den eller de fysiske og/eller juridiske personer, som hæfter for fordringen. Hvis skyldner ikke har et CPR-nr., skal Fordringshaver rette henvendelse til Gældsstyrelsen med anmodning om et AKR-nr. Fordringshaver kan herefter anvende AKR-nr. til at oversende fordringen til inddrivelse hos Gældsstyrelsen.
Eget referencenummer	Feltet <u>skal</u> indeholde et unikt referencenummer, der kan identificere fordringen hos fordringshaver, fx sagsnummer. Hvis der anvendes samme sagsnummer til flere fordringer, skal den enkelte fordring kunne udskilles, fx ved brug af et løbenummer i tilknytning til sagsnummeret. Hvis referencenummeret tidligere er anvendt, vil fordringen blive afvist. Der kan maksimalt angives 36 tegn i feltet.
Stiftelsesdato	Feltet skal indeholde datoen for fordringens stiftelsestidspunkt. Stiftelsestidspunktet er tidspunktet for den retsstiftende begivenhed, hvilket afhænger konkret af fordringens retsgrundlag og de hertil knyttede faktiske forhold. Det retlige grundlag tager ikke eksplicit stilling til stiftelsestidspunktet for denne fordringstype. Feltet 'Stiftelsesdato' udfyldes med den første dag i perioden (periode start). Denne dato kan være en hvilken som helst dato i en måned.
Periode start	Feltet anvendes til angivelse af starttidspunktet for en fordring.

Stamdatafelt	Korrekt udfyldelse for KOSTFRI
	Feltet 'Periode start' skal udfyldes med den første dato i perioden hvor der er adgang til kostafdelingen.
Periode slut	Feltet anvendes til angivelse af sluttidspunktet for fordringsperioden. Feltet 'Periode slut' skal udfyldes med den sidste dato i perioden hvor der er adgang til kostafdelingen.
Oprindelig hovedstol	Feltet skal udfyldes med fordringens oprindelige hovedstol. Den oprindelige hovedstol er ikke nødvendigvis det samme som beløbet til inddrivelse, idet den oprindelige hovedstol kan være større end beløbet til inddrivelse. Beløbet må <u>ikke</u> indeholde renter og gebyrer. <u>Eksempel:</u> Fordringens oprindelige størrelse er 1.000,00 kr. Der er afdraget 300,00 kr. inden fordringen indtastes i fordringshaverportalen. Det betyder, at der i feltet 'Oprindelig hovedstol' skal anføres 1.000,00 kr.
Beløb til inddrivelse	Feltet 'beløb til inddrivelse' angiver fordringens beløb (restgæld) på tidspunktet, hvor fordringen oversendes til inddrivelse hos Gældsstyrelsen. Det er et krav, at fordringer til enhver tid indtastes individuelt og <u>ikke</u> lægges sammen i et samlet beløb. Beløbet skal svare til fordringens værdi, efter eventuelle indbetalinger er fratrasket, dvs. hovedstolen fratrasket eventuelle delindbetalinger modtaget inden indtastning i fordringshaverportalen. Beløbet må <u>ikke</u> indeholde renter og gebyrer, og er ikke nødvendigvis sammenfaldende med beløbet i feltet 'Oprindelig hovedstol'. <u>Eksempel:</u> En fordrings oprindelige størrelse ved stiftelse er 1.000,00 kr. Der er betalt 300,00 kr., inden fordringen bliver indtastet i fordringshaverportalen. Det betyder, at der i feltet 'Beløb til inddrivelse' skal anføres 700,00 kr.
Renteregel	Feltet 'renteregel' angiver, hvorvidt det er Gældsstyrelsen eller fordringshaver, som beregner renter af fordringen fra d. 1. i måneden efter overdragelse til inddrivelse. Gældsstyrelsen beregner inddrivelsesrenter for denne fordringstype. Se 'rentesatskode', hvis I har behov for en anden rente end inddrivelsesrenten.
Rentesatskode	Rentesatskode angiver, hvilken rentesats der skal gælde for fordringen. Feltet skal som udgangspunkt <u>ikke</u> udfyldes, da der automatisk beregnes inddrivelsesrenter af fordringen, hvis feltet 'Rentesatskode' ikke er udfyldt. I kan finde yderligere vejledning til korrekt opsætning af en anden rentesats end inddrivelsesrenten på vores hjemmeside under renteregler.
Beskrivelse	<i>Bemærk at teksten medtages i Gældsstyrelsens breve til skyldner. Derfor må feltet <u>ikke</u> indeholde personoplysninger som fx det fulde CPR-nr. (xxxxxx-xxxx) og barnets fulde navn, barnets fornavn(e), barnets eventuelle mellemnavn(e), barnets efternavn(e) og barnets adresse(r).</i>

Stamdatafelt	Korrekt udfyldelse for KOSTFRI
	Beskrivelsesfeltet er ikke påkrævet for at identificere fordringen. Feltet kan bruges til at beskrive relevante aspekter af fordringen, som ikke er omfattet af øvrige stamdatafelter.
Domsdato	Felterne videregiver oplysninger til Gældsstyrelsen om opkrævningsmæssige skridt i form af dom eller forlig, som har forældelsesafbrydende virkning, og som kan medføre en længere forældelsesfrist. Dom og forlig skal kun udfyldes i de tilfælde, hvor fordringens eksistens og størrelse er fastslået. Fordringshaver må kun registrere en domsdato eller en forligsdato, hvis: 1) dommen/forliget fastslår fordringens eksistens, og 2) dommen/forliget fastslår fordringens beløbsmæssige størrelse. Hvis ikke der er opnået dom eller forlig, skal felterne være tomme ved oversendelsen af fordringen. I de tilfælde, hvor forliget er underskrevet, men ikke dateret, skal feltet udfyldes med den dato, som fordringshaver har påført forliget ved udsendelse af forliget til skyldner. I tvivlstilfælde skal Gældsstyrelsen kontaktes.
Forligsdato	Se beskrivelse for feltet 'Domsdato'
Forfaldsdato	Feltet angiver det tidligste tidspunkt, hvor Fordringshaver kunne kræve fordringen betalt. Medmindre andet kan udledes af aftale eller udfyldende regler, er forfaldsdatoen som udgangspunkt sammenfaldende med stiftelsesdatoen. Feltet 'Forfaldsdato' skal derfor som udgangspunkt udfyldes med den dato, som er angivet i feltet 'Stiftelsesdato'.
Sidste rettidige betalingsdato	Feltet angiver det seneste tidspunkt, som skyldner kan betale fordringen uden at misligholde kravet. SRB kan være fastsat efter lov, men kan også være aftalt individuelt mellem fordringshaver og skyldner eller fastsat ensidigt af fordringshaver. Hvis der er givet henstand eller aftalt betalingsordning, er det den 'sidste rettidige betalingsdato', der følger af henstanden eller betalingsordningen, der skal angives i feltet. Rykkerskrivelser udskyder ikke 'sidste rettidige betalingsdato'. Feltet 'Sidste rettidige betalingsdato' skal udfyldes med samme dato som i feltet 'Forfaldsdato', medmindre I har meddelt skyldner, at betaling på et senere tidspunkt anses for at være rettidig.
Forældelsesdato	Feltet skal angive den sidste dag, inden fordringen forældes, dvs. den sidste dag, hvor fordringen er retskraftig. 'Forældelsesdatoen' beregnes med 3 år fra 'forfaldsdatoen', medmindre der i opkrævnningen er sket forældelsesafbrydende skridt m.v., eller hvis fristen i en periode har været suspenderet. I disse tilfælde skal fordringshaver selv beregne og indsætte den nye forældelsesdato.

Stamdatafelt	Korrekt udfyldelse for KOSTFRI
	Hvis forældelsesdatoen udløber på en lørdag, søndag, helligdag, grundlovsdag, den 24. eller den 31. december, skal forældelsesdatoen udskydes til den førstkomende hverdag. For mere om forældelse i forbindelse med et særligt retsgrundlag herunder dom og forlig, se afsnit 5. <u>Eksempel:</u> Fordringens forfaldsdato er den 1. marts 2026. I har ikke i jeres opkrævning foretaget forældelsesafbrydende skridt, ligesom fristen ikke har været suspenderet. Forældelsesdatoen er derfor den 1. marts 2029.
Bobehandling	Feltet skal udfyldes med 'Nej'.
Note på skyldner	Feltet <u>kan</u> udfyldes med sagsrelevante bemærkninger fra fordringshaver til Gældsstyrelsen. Hvis feltet 'Note på skyldner' udfyldes, sendes fordringen til manuel sagsbehandling.

4 REGLER I INDGANGSFILTERET I NyMF

I NyMF er der et indgangsfiltet med en række regler, som de oversendte fordringer skal bestå, før fordringerne kan blive lukket ind og modtages i inddrivelsessystemet PSRM, jf. nærmere i Aftalen. Filterreglerne er blevet til efter en fælles proces mellem Fordringshaver og Gældsstyrelsen, og Aftalens parter er enige om, at filterreglerne sikrer, at der altid oversendes korrekt information om fordringer, der oversendes til inddrivelse hos Gældsstyrelsen.

Filterreglerne består af nogle indholdsbase-rede og referencebase-rede regler. De indholdsbase-rede adgangsregler opsætter grænseværdier for et konkret stamdatafelt. De referencebase-rede adgangsregler vedrører relationen mellem stamdatafelter. Indgangsfiltet vil give Fordringshaver en fejlkodebesked om, at fordringen ikke kan accepteres, hvis en indholdsbase-rede eller referencebase-rede regel ikke er overholdt.

Regel	Filterregler for KOSTFRI (Kost og logi på friskoler)	Konsekvens hvis reglen ikke overholdes
R_1_1	Fordringsartkoden skal være "INDR"	Fordringen afvises
R_1_2	Fordringen skal altid være en hovedfordring	Fordringen afvises
R_2_1a	Hvis domsdato eller forligsdato er udfyldt, skal forældelsesdato ligge tidligst 10 år efter domsdato eller forligsdato	Fordringen afvises
R_2_1b	Hvis domsdato eller forligsdato er udfyldt, skal forældelsesdato ligge senest 10 år efter domsdato eller forligsdato	Fordringen sendes i høring
R_2_1	Forældelsesdato skal være udfyldt	Fordringen afvises
R_2_3a	Forældelsesdato skal tidligst ligge 3 år efter Forfaldsdato	Fordringen afvises
R_2_3	Forældelsesdato skal senest ligge 3 år efter Forfaldsdato	Fordringen sendes i høring
R_3_1	Forældelsesdato skal ligge senere end eller være lig med modtagelsesdato hos Gældsstyrelsen	Fordringen afvises
R_4_1	Oprindelig hovedstol skal være større end 0 kr. (dog tillades 0-fordringer)	Fordringen afvises

Regel	Filterregler for KOSTFRI (Kost og logi på friskoler)	Konsekvens hvis reglen ikke overholdes
R_4_3	Oprindelig hovedstol skal være mindre end eller lig med 420 kr. pr. dag i perioden	Fordringen sendes i høring
R_4_4	Beløb skal være større end eller lig med 0 kr.	Fordringen afvises
R_4_7	Oprindelig hovedstol skal være større end eller lig med beløb til inddrivelse	Fordringen afvises
R_5_1	Forfaldsdato skal ligge forud for modtagelsesdato	Fordringen afvises
R_5_2	Sidste rettidige betalingsdato skal ligge forud for modtagelsesdato	Fordringen afvises
R_5_3	Stiftelsesdato skal ligge forud for modtagelsesdato	Fordringen afvises
R_6_1	Sidste rettidige betalingsdato skal tidligst ligge samtidig med Forfaldsdato	Fordringen afvises
R_6_3	Forfaldsdato skal tidligst ligge samtidig med Stiftelsesdato	Fordringen afvises
R_6_4	Forfaldsdato skal senest ligge samtidig med Stiftelsesdato	Fordringen sendes i høring
R_6_15 R_6_16	Stiftelsesdato skal ligge samtidig med Periode start	Fordringen afvises
R_6_19	Periode slut skal tidligst ligge samtidig med Periode start	Fordringen afvises
R_6_20	Periode slut skal senest ligge 3 måneder efter Periode start	Fordringen sendes i høring
R_7_1	Stiftelsesdato skal være udfyldt	Fordringen afvises
R_7_2	Forfaldsdato skal være udfyldt	Fordringen afvises
R_7_3	Sidste rettidige betalingsdato skal være udfyldt	Fordringen afvises
R_7_4	Periode start skal være udfyldt	Fordringen afvises
R_7_5	Periode slut skal være udfyldt	Fordringen afvises
R_7_12a	Domsdato og forligsdato må ikke være udfyldt samtidigt	Fordringen afvises

5 FORÆLDELSESREGLER

Forældelse er en ophørsgrund, hvilket indebærer, at fordringen ophører, når en bestemt tidsfrist er udløbet, uden at kreditor forinden har foretaget de foranstaltninger, som kræves til afbrydelse af forældelsen.

Forældelsesloven (lovbekendtgørelse nr. 1238 af 9. november 2015 om forældelse af fordringer, med senere ændringer) finder anvendelse på denne fordringstype, jf. lovens § 1.

Det retlige grundlag tager ikke eksplicit stilling til forfaldsdatoen for fordringer omfattet af denne fordringstype, hvorfor forfaldsdagen anses for at være den dag, hvor Fordringshaver tidligst kunne kræve fordringen betalt.

Fordringshaver skal således som udgangspunkt beregne forældelsesdatoen fra fordringens forfaldsdato, medmindre der i opkrævningen er sket forældelsesafbrydende skridt m.v., eller hvis fristen i en periode har været suspenderet. I disse tilfælde skal fordringshaver selv beregne og indsætte den nye forældelsesdato. Hvis Fordringshaver var ubekendt med fordringen

eller skyldneren, regnes forældelsesfristen først fra den dato, hvor Fordringshaver fik eller burde have fået kendskab hertil.

Der gælder som udgangspunkt en ordinær forældelsesfrist på 3 år, medmindre andet følger af andre bestemmelser, jf. forældelseslovens § 3, stk. 1.

Fordringer omfattet af denne fordringstype ses på det foreliggende grundlag ikke at falde ind under de særlige forældelsesfrister i forældelseslovens kapitel 4, hvorfor forældelsesfristen for fordringer under denne fordringstype er den almindelige 3-årige forældelsesfrist.

For fordringer, der hviler på et særligt retsgrundlag, jf. forældelseslovens § 5, gælder der en 10-årig forældelsesfrist. Forældelseslovens § 5 har følgende ordlyd:

"Forældelsesfristen er 10 år,

- 1) når der er udstedt gældsbrief for fordringen,*
- 2) når fordringen er registreret i en værdipapircentral, eller*
- 3) når fordringens eksistens og størrelse er anerkendt skriftligt eller fastslået ved forlig, dom, betalingspåkrav påtegnet af fogedretten eller anden bindende afgørelse.*

Stk. 2. Fordring på senere forfaldne renter, gebyrer og lignende forældes dog efter § 3."

Såfremt en fordring er fastslået ved et særligt retsgrundlag, herunder når fordringens eksistens og størrelse er fastslået ved forlig, dom eller anden bindende afgørelse, gælder således en 10-årig forældelsesfrist, jf. forældelseslovens § 5, stk. 1, nr. 3, der beregnes fra dommens afsigelse eller forligets indgåelse. Hvis en dom har været anket, og fordringshaver har fået medhold, er det datoen for dommen i ankeinstansen, der er afgørende.

Er eksistens og størrelse på en fordring omfattet af denne fordringstype således fastslået i en dom eller i et forlig, gælder en 10-årig forældelsesfrist for den pågældende fordring.

I medfør af forældelseslovens § 27, stk. 1, 1. pkt., regnes der kun med hele dage, og begyndelsesdagen medregnes ikke. Hvis eksempelvis forældelsesfristen begynder at løbe fra den 12. oktober 2017, indtræder 3-års forældelse ved udløbet af den 12. oktober 2020.

6 DET RETLIGE GRUNDLAG

Det fremgår af friskoleloven og tilskudsbekendtgørelsen at friskoler og private grundskoler skal opkræve elevbetaling i form betaling for ophold på kostafdeling.

6.1 Friskoleloven

Af § 17, stk. 1, 1. pkt. i lovbekendtgørelse nr. 1245 af 28. november 2024 om friskoler og private grundskoler m.v., med senere ændringer (herefter friskoleloven), fremgår:

"Staten yder tilskud til nedbringelse af skolepenge, til nedbringelse af forældrebetalingen for skolefritidsordninger og, til nedbringelse af betaling for ophold på en kostafdeling inden for bevillinger, der fastsættes på de årlige finanslove. (...)"

6.2 Tilskudsbekendtgørelsen

Elevbetaling reguleres efter § 5, stk. 1 i bekendtgørelse nr. 536 af 17. maj 2023 om tilskud til friskoler og private grundskoler m.v., med senere ændringer (herefter tilskudsbekendtgørelsen):

"Det er en betingelse for at få tilskud, at skolen ved elevbetaling eller på anden måde tilvejebringer en rimelig egen dækning af skolens driftsudgifter. (...)"

